

Azərbaycan multikulturalizm ənənələrinin inkişafına görə nümunəvi ölkədir

Zöhrə Fərəcova

Azərbaycan dinlərin və mədəniyyətlərin qovuşduğu tarixi məkandır. İki fərqli sivilizasiya - Şərq və Qərb arasında körpü rolunu oynayan Azərbaycan öz nüfuzunu gücləndirməkdədir. Sevindiricidir ki, ölkəmiz bu gün bütün dünyada bir sıra sahələrdə uğurları ilə yanaşı, həm də yüzilliklər boyu formalaşmış tolerantlıq ənənələrinin qorunması, multikultural mühitin təmin edilməsi ilə də tanınır.

Multikulturalizm siyasəti Azərbaycanın dövlət siyasətidir. Bu sahə dövlətin daim diqqətindədir. Prezident İlham Əliyev çıxışlarında Azərbaycanın multikultural dəyərlərini həmişə yüksək qiymətləndirir: "Azərbaycan sivilizasiyaların, mədəniyyətlərin və dinlərin kəsişməsində yerləşir. Biz Avropa və Asiya arasında yerləşirik. Əlbəttə ki, bu coğrafi yerləşmə Azərbaycanın mədəni müxtəlifliyində öz rolunu oynayıb. Bu gün Azərbaycanda bütün dinlərin və etnik qrupların nümayəndələri yaşayır və ölkəmizin uğurlu inkişafına öz töhfələrini verirlər. Düşünürəm ki, bu, bizim ən böyük sərvətlərimizdəndir. Biz bundan qürur duyuruq və multikulturalizm dəyərlərinin, sülh, əməkdaşlıq və qarşılıqlı anlaşmanın təşviqi üçün müxtəlif beynəlxalq tədbirlər keçiririk. Hesab edirəm ki, müsbət meyillərin güclənməsi üçün dünyada belə tədbirlərə, açıq müzakirələr və fikir mübadiləsinə ehtiyac var. Təəssüflər olsun ki, hazırda dünyanın müxtəlif yerlərində baş verənlər dərin narahatlıq doğurur. Biz mənfi istiqamətdə cərəyan edən meyillərin şahidi oluruq. Bu səbəbdən ölkələri, sivilizasiyaları və dinləri daha da yaxınlaşdırmaq üçün hansı işlərin görülməli olduğunu açıq və səmimi şəkildə müzakirə etməliyik. Gərginliyin, nifrətin azaldılması beynəlxalq gündəmin ən mühüm məsələlərindəndir".

Ölkəmizdə multikultural vəziyyəti daha da möhkəmlətmək məqsədilə bir sıra mühüm tədbirlər həyata keçirilir. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin 28 fevral 2014-cü il tarixli sərəncamı ilə Azərbaycan Respublikasının millətlərarası, multikulturalizm və dini məsələlər üzrə dövlət müşavirliyi xidmətinin, 7 may 2014-cü il tarixli fərmanı ilə isə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Bilik Fondunun, 15 may 2014-cü il tarixli Fərmanı ilə Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin yaradılmasını, eləcə də Prezidentin 11 yanvar 2016-cı il tarixli Sərəncamı ilə 2016-cı ilin Azərbaycanda "Multikulturalizm ili" elan edilməsini və 11 mart 2016-cı il tarixli Sərəncamı ilə "2016-cı ilin Azərbaycan Respublikasında "Multikulturalizm ili" elan edilməsinə dair Tədbirlər Planı"nın təsdiqi bunun bariz göstəricisidir. Bu sərəncamların və təsisatların hər biri respublikamızın multikulturalizm siyasətinin uğurla həyata keçirilməsinə istiqamətlənib.

Bu gün ölkəmizdə dili və dini ayrı olan bütün xalqlar bir ailə kimi mehribanlıq və sülh şəraitində yaşayırlar. Azərbaycanda mövcud olmuş, əsrlərin sınağından çıxmış milli adət-ənənələrin qorunub saxlanması, yaşadılması üçün bütün lazımı şərait yaradılıb. Ölkəmizdə azsaylı xalqlar öz dillərində qəzet və jurnallar nəşr etdirir, təşkilatlarını qururlar.

Bakı şəhərində Səməd Vurğun adına Rus Dövlət Dram Teatrı ilə yanaşı, respublikanın bir çox aparıcı teatrında rus truppaları, Lənkəranda Dövlət Dram Teatrı, Qusarda Ləzgi Dövlət Dram Teatrı, Qaxda Gürcü Dövlət Teatrı, eləcə də respublikamızın paytaxtında və Azərbaycanın bir sıra bölgələrində milli azlıqların 40-dan çox musiqi və folklor kollektivi fəaliyyət göstərir.

Azərbaycanda mütəmadi olaraq dünyada mədəniyyətlərarası və sivilizasiyalararası dialoqun təşviq olunmasına həsr olunmuş bir çox beynəlxalq forumlar, konfranslar, müxtəlif beynəlxalq konfranslar keçirilir. 2008-ci ildən Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə "Bakı Prosesi"nə start verilib. Həmçinin Bakı şəhəri artıq uzun illərdir ki, Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumları, Beynəlxalq Humanitar Forumları, Dünya Dini Liderlərinin Bakı Sammitinə, BMT Sivilizasiyalar Alyansının 7-ci Qlobal Forumu kimi mötəbər, möhtəşəm tədbirlərə evsahibliyi edir.

Multikulturalizm ideyası Azərbaycan dövlətinin xarici siyasətində də mühüm yer tutur. Ölkəmiz BMT, ATƏT, Avropa Şurası, İslam Konfransı Təşkilatı kimi mötəbər təşkilatların tamhüquqlu üzvüdür.

Azərbaycan xalqının zəngin multikultural keçmişi var. Tarix boyu bu məmləkətdə dinc və qardaşlıq şəraitində yaşayan millətlər daim Azərbaycanın inkişafı, sabitliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda çalışıblar. Ölkəmizin dar günlərində də, sevincli vaxtlarında da birlik, bərabərlik nümayiş etdiriblər.

2020-ci il sentyabrın 27-də işğalçı Ermənistanın tərribatı nəticəsində başlanan Vətən müharibəsində Azərbaycanda yaşayan bütün xalqların birliyini, bərabərliyini bütün dünya gördü.

Azərbaycanda milli və dini mənsubiyyətdən asılı olmayaraq, hər bir əsgər və zabit Vətən müharibəsində erməni faşizminə qarşı əsl qəhrəmanlıq nümunələri göstərərək ölkəmizin ərazi bütövlüyünün

bərpasına, suverenliyinin möhkəmlənməsinə nail oldular. Onlar canlarını düşmən güllələrinə sipər edərək qalib gəldilər.

Otuz ilə yaxın işğal müddətində erməni vandalları tarixi Azərbaycan torpaqlarında mədəni irsi məhv etmək üçün əllərindən gələni əsirgəmədilər. Dağlıq Qarabağda, Şərqi Zəngəzürda qədim mədəniyyət abidələrini uçurub-dağıtdılar. Vətən müharibəsindən sonra həmin bölgələrdə Azərbaycan dövlətinin qərarı ilə genişmiqyaslı və sürətlə bərpa, tikini-quruculuq işləri həyata keçirilir.

Şuşada yenidən düzənlənən "Xarıbülbul" Musiqi Festivalının ilk günündə ölkəmizdə yaşayan müxtəlif xalqların musiqi yaradıcılığı "Azərbaycan musiqisində multikulturalizm" mövzusunda təqdim olundu. Ölkəmizin ayrı-ayrı bölgələrində yaşayan müxtəlif xalqların musiqi qrupları və ifaçıları tərəfindən Azərbaycanın millətindən, dinindən asılı olmayaraq hər bir kəsin vahid Vətəni olduğu mesajı bütün dünyaya çatdırıldı. Festivalın açılışındakı çıxışında Prezident İlham Əliyev vurğuladı: "Biz bu gözəl ənənəni bərpa etdik və bundan sonra "Xarıbülbul" festivalı Şuşada hər il keçiriləcək. Builki festival Azərbaycanda yaşayan xalqların nümayəndələrini əhatə edir. Bugünkü festivalda ölkəmizdə yaşayan müxtəlif xalqların nümayəndələri çıxış edəcəklər. Bu tövsiyəni festivalın təşkilatçısı olan Heydər Əliyev Fonduna mən vermişdim, çünki Vətən müharibəsində Azərbaycanda yaşayan bütün xalqların böyük payı vardır. Vətən müharibəsi bir daha onu göstərdi ki, Azərbaycanda bütün xalqlar dostluq, qardaşlıq, həmrəylik şəraitində yaşayır və bu 44 günlük müharibə bir daha onu göstərdi ki, ölkəmizdə milli birlik, milli həmrəylik vardır. Təsadüfi deyil ki, birinci festivalda Azərbaycanda yaşayan xalqların nümayəndələri çıxış edəcəklər və bir daha biz bütün dünyaya buradan - Şuşadan, qədim torpağımızdan mesaj veririk...".

Dövlətimizin başçısının qeyd etdiyi kimi, ölkəmizdə müxtəlif millətlərin milli birlik, həmrəylik mühitində, dostluq, qardaşlıq şəraitində yaşaması, bu torpağa qəlbən bağlanması, onların hər birinin Azərbaycanı doğma Vətəni kimi sevməsi, azadlığı uğurunda şəhid olması 44 günlük İkinci Qarabağ müharibəsində bir daha öz təsdiqini tapdı.